

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR: 2024-2025

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2 Facultatea	ISTORIE
1.3 Departamentul	Istorie antică, Arheologie și Istoria Artei
1.4 Domeniul de studii	ISTORIE
1.5 Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii	ISTORIA ARTEI

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Artă românească în prima jumătate a secolului XX						
2.2 Titularul cursului	Lect. Univ. Dr. Vladimir Cretulescu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. Univ. Dr. Vladimir Cretulescu						
2.4 An de studiu	III	2.5. Semestru	1	2.6. Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DOB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru alocate activităților didactice)

3.1 Nr. ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 Curs	2	3.3 Seminar	2
3.4 Total ore în planul de învățământ	56	Din care: 3.5 Curs	28	3.6 Seminar	28
Distribuția fondului de timp:					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					14
Examinări					20
Alte activități:					-

NOTĂ: Timpul dedicat activităților didactice, însumat cu timpul de studiu individual = 1 credit x 25 ore

3.7 Total ore studiu individual	94
3.8 Total ore pe semestru	56
3.9 Numărul de credite	6

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoștințe de bază privind mecanismele socio-culturale și politice caracteristice istoriei moderne românești; - Capacitatea de a defini și utiliza limbajul de specialitate în istoria artei; - Cunoașterea și recunoașterea unor genuri (portret, peisaj, natură statică etc.), stiluri (neoromănesc, modernism arhitectonic, impresionism, post-impresionism etc.) și școli artistice; - Capacitatea de a utiliza principalele concepte necesare pentru prezentarea operelor de artă și a genurilor artistice; - Capacitate de contextualizare istorică și culturală a operelor de artă; - Capacitatea de a interpreta și explica relația dintre fenomenele artistice și contextul cultural-istoric; - Capacitatea de a realiza o interpretare primară a rezultatelor analizelor tehnice, stilistice ale unei opere de artă; Capacitate de evaluare estetică a operelor de artă; - Capacitatea de a de a aplica metode specifice de descriere și analiză a operei de artă;
-------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Capacitatea de a interpreta iconografic și iconologic opera de artă; - Capacitatea de a identifica surse de documentare specifice istoriei moderne românești și de a realiza sinteze și prezentări publice referitoare la lucrări de artă românească modernă, la opera unor artiști sau a unor școli artistice românești din prima jumătate a secolului XX, integrând fenomenul artistic modern românesc în contextul său istoric specific; - Abilitatea de a redacta materiale documentare (texte științifice și de popularizare) în domeniul artelor plastice (privitoare la opere de artă, artiști, școli și genuri artistice); - Abilitatea de a selecta artiști români ante și interbelici și opere de artă românească din prima jumătate a secolului XX în scopul realizării unor expoziții sau colecții de artă.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile fata de domeniul științific al istoriei artei; - promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice având la bază toleranța, libertatea de exprimare, dialogul și respectul reciproc; - cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice; - valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice; - participarea la propria dezvoltare profesională.

7. Obiectivele disciplinei

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Studenții vor căpăta cunoștințe de bază cu privire la istoria artei românești în prima jumătate a secolului XX în contextul istoric specific, și abilități analitice ce le vor permite să lucreze cu conceptele și metodele analizei plastice.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - La finalul programului, studenții vor fi capabili să conceapă și susțină prezentări orale și scrise pe teme de istorie a artei românești din prima jumătate a secolului XX, integrând tema prezentării în contextele mai largi ale istoriei artei europene, și respectiv, istoriei moderne românești; - La finalul programului, studenții vor ști să se orienteze în câmpul artei românești din prima jumătatea a secolului XX, și să lucreze cu autorii esențiali, operele și conceptele fundamentale specifice acestui câmp, în diverse contexte profesionale; - Studenții vor învăța să analizeze plastic operele de artă românească modernă.

8. Conținuturi

8.1 Curs		Metode de predare	Observații
1	Tema 1: Curs introductiv – Cultura românească în prima jumătate a secolului XX.	Prelegere	
2	Tema 2: <u>Arhitectură</u> : stilul neoromânesc – expresie art-nouveau sau romantism național?	“	
3	Tema 3: Arhitectura românească interbelică: Modernism și orientări avangardiste.	“	
4	Tema 4: Vizită organizată la Muzeul de Artă Populară „Nicolae Minovici” / SAU (în funcție de condițiile sanitare ale momentului) / Tur virtual Google Street View prin centrul Bucureștilor: arhitectura neoromânească și modernistă a Bucureștiului interbelic.	“	

5	Tema 5: <u>Sculptură</u> : Academismul în sculptură – operele sculpturale ale familiei Storck. Vizită organizată la Muzeul Frederic Storck și Cecilia Cuțescu-Storck” / SAU (în funcție de condițiile sanitare ale momentului) / Tur virtual - Muzeul „Frederic Storck și Cecilia Cuțescu-Storck”.	“	
6	Tema 6: Căutări moderne: impresionism, expresionism, suprarealism la Ștefan Ionescu-Valbudea, Dimitrie Paciurea și Ion Jalea.	“	
7	Tema 7: Sculptura lui Constantin Brâncuși: descoperirea volumului abstract, simbolic, filosofic.	“	
8	Tema 8: <u>Pictură</u> : De la George Demetrescu Mirea la Ștefan Luchian: academism și modernitate în pictura românească a începutului de secol XX. Octav Băncilă și pictura angajată social.	“	
9	Tema 9: Th. Pallady și Gh. Petrașcu – rațiune și senzorialitate, sau două chipuri ale postimpresionismului în România.	“	
10	Tema 10: Grupări artistice în România antebelică și interbelică (inclusiv <i>Grupul celor patru</i>).	“	
11	Tema 11: Vizită organizată în Galeria de Artă Românească Modernă a M.N.A.R. / SAU (în funcție de condițiile sanitare ale momentului) / Tur virtual în Galeria de Artă Românească Modernă a M.N.A.R.	“	
12	Tema 12: Pictura românească de avangardă (Hans Mattis-Teutsch, Marcel Iancu, Victor Brauner, Max Herman Maxy et al.)	“	
13	Tema 13: Recapitulare generală. Discutarea subiectelor de examen.	“	

Bibliografie selectivă:

- Botez-Crainic, Adriana, *Arta formei: Structuri spațiale în sculptura românească a secolului XX*, Editura Orator, București, 1993.
- Florea, Vasile, *Arta românească modernă și contemporană, Vol. II [ALBUM]*, Editura Meridiane, București, 1982.
- Botez-Crainic, Adriana, *Arta românească modernă și contemporană: Manual de istoria artelor plastice*, Editura Sigma, București, 2000.
- Drăguț, Vasile, Vasile Florea, Dan Grigorescu, Marin Mihalache, *Pictura românească în imagini*, Editura Meridiane, București, 1970.
- Dreptu, Ruxandra, Denia Mateescu, Ana-Zoe Pop, *Muzeul Național de Artă al României: Galeria de artă românească modernă*, MNAR, București, 2001.
- Pavel, Amelia, *Pictura românească interbelică: un capitol de artă europeană*, Editura Meridiane, București, 1996.
- Peleanu, Georgeta, *Galeria națională – Arta românească modernă și contemporană: ghid*, Editura Meridiane, București, 1965.
- Popescu, Carmen (dir.), *(Dis)continuități: fragmente de modernitate românească în prima jumătate a secolului al 20-lea*, Editura Simetria, 2010.
- Popescu, Carmen (dir.), *Spațiul modernității românești / The Space of Romanian Modernity (1906-1947)*, Editura Fundației Arhitect Design, București, 2011.

8.2 Seminar		Metode de predare	Observații
1	Tema 1: Analiză de text: Oscar Han, „Tradiția în arta plastică”; noțiuni fundamentale de analiză plastică – recapitulare.	Dezbateri, expuneri individuale pe teme prestabilite	
2	Tema 2 : Analiză de clădiri în stil neoromânesc, după fotografii (prezentări individuale pe teme prestabilite).	“	
3	Tema 3: Analiză de clădiri în stil modernist, după fotografii (prezentări individuale pe teme prestabilite).	“	
4	Tema 4: Studiu de caz: Identificarea elementelor stilistice neoromânești ale Vilei Minovicici, în cursul	“	

	vizitei organizate in situ / SAU (în funcție de situația sanitară a momentului) / Exerciții de identificare a trăsăturilor specifice clădirilor în stil modernist, și respectiv clădirilor în stil neoromânesc (pe parcursul turului virtual Google Street View prin București).		
5	Tema 5: Exerciții de analiză formală, pe câteva din sculpturile lui Frederic Storck și din picturile Cecilei Cuțescu-Storck, expuse în muzeu (fie pe viu, în cursul vizitei organizate în muzeu, fie după fotografii, prin prisma turului virtual al muzeului – în funcție de situația sanitară a momentului).	“	
6	Tema 6: Analiza formală a unor sculpturi de Valbudea, Paciurea și Jalea, după fotografii (prezentări individuale pe teme prestabilite).	“	
7	Tema 7: Analiza formală a unor sculpturi de Brâncuși, după fotografii (prezentări individuale pe teme prestabilite).	“	
8	Tema 8: Analiza formală a unor tablouri de Luchian și Băncilă, după fotografii (prezentări individuale pe teme prestabilite).	“	
9	Tema 9: Analiza formală a unor tablouri de Pallady și Petrașcu, după fotografii (prezentări individuale pe teme prestabilite).	“	
10	Tema 10: Analiza formală a unor lucrări ale membrilor „Grupului celor Patru”: Ștefan Dimitrescu, Nicolae Tonitza, Francisc Șirato și Oscar Han (prezentări individuale pe teme prestabilite).	“	
11	Tema 11: Exerciții de analiză formală pe tablouri din Galeria de Artă Românească Modernă a M.N.A.R. (fie pe viu, în cursul vizitei organizate în galerie, fie după fotografii, prin prisma turului virtual al galeriei – în funcție de situația sanitară a momentului).	“	
12	Tema 12: Analiza formală a unor picturi ale artiștilor din avangarda interbelică românească, după fotografii (prezentări individuale pe teme prestabilite).	“	
13	Tema 13: Exerciții de analiză formală și arhitectonică, după fotografii, pe picutri, sculpturi și edificii din portofoliul operelor studiate în cursul orelor de seminar – opere care pot fi trase la sorți de către studenți, în secțiunea de analiză formală a examenului final.	“	

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Prezentul curs și seminar sunt concepute pentru a forma competențe necesare în vederea ocupării unor poziții profesionale în:
<ul style="list-style-type: none"> - sistemul de educație artistică preuniversitar sau universitar; - piața privată de artă (consignații, galerii de artă, case de licitații); - instituții muzeale de artă, fie ele de stat sau private; - instituțiile de stat însărcinate cu inventarierea și conservarea patrimoniului cultural fix și mobil (Institutul Național al Patrimoniului, etc.).

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în notă
10.4 Curs	1. <u>Redactarea unui eseu</u> <u>menționând:</u> - încadrarea artistului sau curentului artistic-	Examen scris	50%

	<p>subiect în contextul istoric în care s-a manifestat;</p> <p>- descrierea circumstanțelor apariției curentului \ prezentarea biografiei artistului;</p> <p>- încadrarea artistului \ curentului artistic respectiv în contextul mai larg al artei europene.</p> <p>2. <u>Realizarea unei analize formale, menționând:</u></p> <p>- dimensiunile, suportul și tehnica de realizare a respectivei lucrări;</p> <p>- tema sau subiectul lucrării (ce reprezintă);</p> <p>- analiza compoziției liniare a operei;</p> <p>- analiza contrastelor tonale, calitative, cantitative, simultane, complementare și cald-rece;</p> <p>- revenire asupra temei compoziției, cu analiza impactului pe care toate elementele plastice menționate anterior îl au asupra receptării estetice a lucrării.</p>		
10.5 Seminar	<p>1. Realizarea a cel puțin unei analize formale de operă de artă, în regim de prezentare, pe parcursul întâlnirilor de seminar.</p> <p>2. Prezență minimă de 50% (minim 6 prezențe) la întâlnirile de seminar.</p>	Evaluare continuă (de parcurs)	50%
10.6 Standard minim de performanță:			
<ul style="list-style-type: none"> - Folosirea corectă, în eseu, a conceptelor fundamentale de teorie și istorie a artei predate (nume de curente artistice și epoci din istoria artei românești și europene, încadrarea corectă a autorilor în curentul / stilul de care aparțin); - Folosirea corectă, în analiza plastică, a câtorva din noțiunile de plastică predate (compoziție liniară, contrast complementar, contrast tonal, etc.); - Prezență de minimum 50% la seminar, și realizarea a cel puțin unei analize plastice în cadrul orelor de seminar. 			

Data completării:

24.09.2024

Semnătură:

